

PM INOM VÄRMEMARKNAD SVERIGE, MARS 2021

Taxonomins betydelse för den svenska värmemarknaden

TEXT: ANN-SOFIE BORGLUND

Förslaget om en taxonomi för att styra kapitalflöden inom EU mot hållbarhet har arbetats fram under flera år och i november 2020 kom det första förslaget ut på remiss. De flesta organisationer och företag på den svenska värmemarknaden är positiva till taxonomin som grundtanke, men de detaljerade kraven och att EU-kommissionen går långt utöver dagens lagstiftning och inte tar hänsyn till de regionala skillnaderna har skapat en rad svårigheter, som i vissa fall anses både orimliga och oacceptabla. I detta PM beskriver vi taxonomins utvecklingen, dess effekter och konsekvenser för den svenska värmemarknaden. Vi har dessutom talat med ett antal centrala aktörer för att få deras perspektiv på förslaget och processen.

EU:s taxonomi är ett verktyg för att identifiera miljömässigt hållbara investeringar. Förenklat kan man säga att taxonomin ska styra pengarna till att nå EU:s miljömål och en klimatneutral ekonomi till år 2050.

Taxonomiförordningen för en hållbar finanssektor publicerades av EU-kommissionen den 20 november 2020 och gäller de klimatrelaterade målen i taxonomin. Det är detta förslag som har fått många aktörer i Sverige, men också i övriga EU, att agera. Den svenska kritiken rör framförallt tre delar:

- att bioenergi klassas som en övergångsteknik,
- att stora delar av både det befintliga fastighetsbeståndet och nybyggnationen riskerar att uteslutas då de inte ses som hållbara investeringar,
- att den svenska vattenkraften inte ses som hållbar.

Här påverkas värmemarknaden framförallt av villkoren för bioenergi och fastighetsbeståndet.

Förslaget till taxonomi hade deadline den 18 december 2020. Det innebar att det endast gavs fyra veckor att lämna synpunkter på den drygt 500 sidiga akten. Därefter skulle EU-kommissionen anta den nya akten redan den 31 december 2020. Här har EU-kommissionen fått kritik då många menade att konsultationen var ett spel för galleriet. För att EU-kommissionen på endast 13 dagar – mitt under julhelgerna – skulle hinna gå igenom alla remissvar och därefter presentera en ny akt lät i mångas öron orimligt. När EU-kommissionen fick in cirka 46 600 remissvar blev det dock ohållbart för EU-kom-

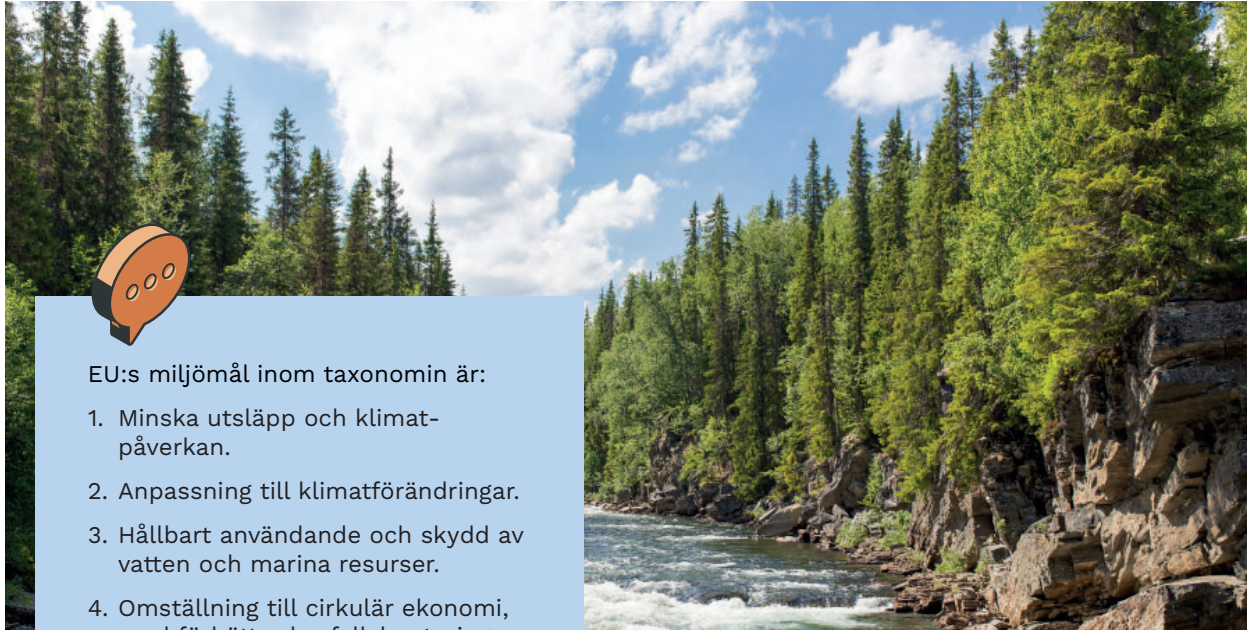
missionen att hålla den ursprungliga tidsplanen. EU-kommissionen beräknar istället att kunna presentera en ny akt i slutet av april 2021.

Vad är då taxonomin och varför är den så viktig?

Taxonomin har kommit till för att styra kapitalflöden i EU mot hållbarhet. På så vis ska man snabba på klimatomställningen och nå EU-målet om en klimatneutral ekonomi år 2050. Det som gör taxonomin så viktig är att den utgör en grundpelare för flera andra av åtgärderna i EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt. Tanken är att taxonomin även ska ligga till grund för framtida standarder och märkning av hållbara finansiella produkter. Dessutom kommer den att vara viktig för investerare som vill satsa miljömässigt hållbart och bankerna kommer med fördel att låna pengar till investeringar som klassas som gröna.

Det utkast som har presenterats omfattar två akter med fokus på minskad klimatpåverkan och anpassning till klimatförändringar. Taxonomin ska sedan byggas ut med de fyra övriga av EU:s miljömål. De tekniska granskningskriterierna för dessa förväntas komma under 2021.

För att en investering ska klassas som hållbar ska den tydligt bidra till minst ett av de sex målen, samtidigt som den väsentligt inte ska skada något av de andra målen.

EU:s miljömål inom taxonomin är:

1. Minska utsläpp och klimatpåverkan.
2. Anpassning till klimatförändringar.
3. Hållbart användande och skydd av vatten och marina resurser.
4. Omställning till cirkulär ekonomi, med förbättrad avfallshantering och återvinning.
5. Förhindra och kontrollera föroreningar.
6. Skydda biologisk mångfald och ekosystem.

De aktörer som direkt omfattas av taxonomin är:

- Finansmarknadsaktörer och emittenter som erbjuder finansiella produkter inom EU, till exempel pensionsfonder, banker och kapitalförvaltare.
- Företag och institutioner som omfattas av EU-direktivet för icke-finansiell rapportering, det vill säga stora PIE-bolag med fler än 500 anställda. I praktiken kan det dock bli fler, då även många mindre bolag väljer att göra hållbarhetsredovisningar.

Taxonomin ska säkerställa att finanssektorn får gemensamma riktlinjer för vilka investeringar som ska få kallas gröna och har fokus på aktiviteter, snarare än bolag och branscher. Ett och samma bolag kan därför ha både hållbara och icke hållbara aktiviteter i sin organisation. Idag finns det inga tydliga regler för vad som klassas som hållbart och det finns därmed en risk för greenwash. För finanssektorn blir därför taxonomin viktig, eftersom den tydliggör vad som räknas som hållbart vilket ska framgå genom detaljerade nyckeltal. Det blir ett enhetligt språk för miljömässig hållbarhet som sträcker sig över en rad sektorer. De sektorer som främst påverkar värmemarknaden är energiproduktion och byggnader. Inom varje sektor finns detaljkrav vad som krävs för att få kallas grön/

hållbar, men också vad som ses som övergångsteknik och brun/inte hållbar. Fossil energiproduktion är utesluten på förhand.

Gemensamt för alla aktiviteter är att för att klassas som hållbar måste den:

- Väsentligt bidra till ett av EU:s miljömål inom taxonomin.
- Inte ha någon väsentlig negativ påverkan på de övriga miljömålen.
- Uppfylla minimikrav inom social hållbarhet.

Effekterna av taxonomin bedöms av många branschaktörer bli påtagliga för den svenska värmemarknaden. Fler kommer att välja gröna värden på marknaden, medan det som inte klassas som hållbart kan betraktas som en potentiell risk.

– Det handlar om miljontals euro som ska investeras under detta århundrade. Riksbanken och andra banker väntar nu på besked, så att man satsar pengar på rätt saker. Vi tror att när kriterierna är fastlagda kommer det att vara som att öppna dammluckor då en stor mängd kapital kommer att söka rätt aktiviteter, säger Carl Berglöf, expert inom kärnkraft på Energiföretagen Sverige, som följt frågan på nära håll under två år.

– Det kommer att vara väldigt avgörande för energimarknaden vad som inkluderas och inte.

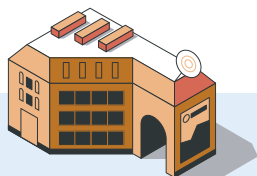
Taxonomin är inget som påverkar på marginalen, utan den kommer att styra de stora penningflödena i samhället, säger Carl Berglöf vidare.

Att det handlar om enormt mycket pengar visar även EU:s egna ambitioner, där kommissionen exempelvis inom ramen för den europeiska gröna given (Green Deal), under den kommande sjuårsperioden, kommer att satsa 1 000 miljarder euro i gröna investeringar. Men mer pengar än så behövs för att genomföra den stora klimatomställning som hela samhället står inför. En drivkraft till taxonomin är därför att locka investerare att investera i just miljömässigt hållbara satsningar. Av policyskäl vill många av dessa aktörer kunna beskriva sina investeringar som gröna – något som nu blir enklare och med verklig substans bakom. Att det ska bli lättare att satsa grönt och att undvika miljömässigt ohållbara aktiviteter, så kallade bruna aktiviteter låter ju helt enkelt väldigt bra. Att aktörerna på marknaden dessutom jämför samma sak och inte äpplen och päron gör det dessutom trovärdigt.

Men det är när ambitionerna förs ner på papper och ska möta verkligheten som problemen har börjat hopa sig. Det visar inte minst det stora engagemang som har följt sedan EU-kommissionen presenterade akten i november.

För den svenska värmemarknaden är det bedömningen av bioenergi och hållbarhetskriterierna för fastigheter som kommer att påverka i stor utsträckning – något som också lett till stor kritik. Det beror på att taxonomin:

- klassar bioenergi som en övergångsteknik,
- ställer en mängd detaljkrav på nybyggande, till exempel att inte bygga på skogsmark,
- endast klassar förvärv av byggnader med energiklass A (högsta energiklass) som hållbart.

EU:s nya taxonomi kommer troligtvis att få stor inverkan på den svenska värmemarknaden. Förslaget påverkar förutsättningarna för bland annat fjärrvärmebolag, biobränsleaktörer och fastighetsägare. Det är ännu inte klart hur den slutliga versionen kommer att utformas och kanske dröjer det innan sista ordet är sagt.

Journalist Ann-Sofie Borglund har, på uppdrag av forskningsprojektet Värmemarknad Sverige, beskrivit processen bakom förslaget samt förslagets potentiella effekter och konsekvenser ur ett värmemarknadsperspektiv. Dessutom har synpunkter och reflektioner samlats in från ett antal aktörer som bevakar utvecklingen. Aktörerna är representanter för branschorganisationerna Energiföretagen Sverige, Fastighetsägarna Sverige, Svebio, Sveriges kommuner och Regioner samt företagen Stockholm Exergi och Fortum Sverige. Avslutningsvis ger även Sveriges finansmarknadsminister sitt perspektiv på regeringens syn på och hantering av förslaget.

Omfattande effekter

- taxonomin kommer att styra stora penningflöden

Arbetet med taxonomin har pågått under lång tid, men förslaget väckte starka reaktioner i Sverige när det släpptes i november 2020. Hur kunde det bli så här?

Kritikerna menar att EU-kommissionen i taxonomin inte har tagit hänsyn till att det finns olika regionala och nationella förutsättningar. Det har fått svenska energioorganisationer, energibolag, fastighetsbolag, fastighetsorganisationer, regioner och kommuner, banker och regeringen att reagera högljutt. Men hur kunde det bli så här? Den främsta förklaringen är att arbetsgruppen för att ta fram taxonomin har dominerats av personer från finanssektorn och miljöorganisationer. Det är en teknisk arbetsgrupp på 35 personer, som har utformat förslaget till granskningskriterierna för vad som ska klassificeras som bra eller dåligt.

– Energiföretagen Sverige, och andra branschorganisationer i Sverige, har nominerat personer till den tekniska arbetsgruppen och till andra grupper, men EU-kommissionen har valt att ha stor andel NGO-representation och minimalt med industrirepresentanter, säger Carl Berglöf och fortsätter:

– Det har präglat ambitionerna och har varit till energibranschens nackdel, trots att branschen ställer

sig bakom höjda klimatambitioner, säger Carl Berglöf och får medhåll av Kjell Andersson, som är näringspolitisk chef på Svebio (Svenska Bioenergiföreningen).

– Energibranschen och bioenergibranschen har i stort sett varit orepresenterade, medan flera aggressiva miljöorganisationer har varit med. Det kan ju låta drastiskt, men flera av dessa miljöorganisationer är extrema – det anser även flera av de miljöorganisationer som finns i Sverige, och det är därför vi nu får se en del kriterier som vi anser är orimliga, säger Kjell Andersson.

Problemen som nu har uppdragats har kommit i ett sent skede. Den svenska energibranschen, fastighetssektorn och även till viss del skogsbranschen fick positiva signaler under arbetets gång. Men när förslaget presenterades den 20 november fanns nya kriterier som var till nackdel för flera svenska intressen. Det har gjort att bland annat den svenska regeringen fått kritik från flera håll för att inte ha varit tillräckligt aktiva i arbetet, men det finns också all anledning till

I grunden är Energiföretagen Sverige, Fastighetsägarna liksom regeringen positiva till taxonomin och dess syfte”

självkritik menar man från både energibranschen och fastighetssektorn.

– Problemet är att regeringen reagerade för sent, men de blev väl lika överrumplade som alla andra när förslaget kom, säger Erik Dotzauer, ansvarig för styrmedelsfrågor vid Stockholm Exergi, och fortsätter:

– Det var nog ingen som under processens gång förstod hur illa det kunde bli, men regeringen borde så klart ha haft insyn under arbetets gång och reagerat tidigare. Samma sak gäller förstås också oss i energibranschen. Vi borde ha insett allvaret tidigare och involverat oss mer aktivt i processen.

Han får medhåll från Rikard Silverfur, chef för utveckling och hållbarhet på Fastighetsägarna Sverige.

– Alla blev tagna på sängen när förslaget från EU-kommissionen kom i november. Det gäller regeringen, fastighetsbranschen, energibranschen såväl som bankerna, menar Rikard Silverfur.

I grunden är Energiföretagen Sverige, Fastighetsägarna liksom regeringen positiva till taxonomin och dess syfte. Det är när man går ner i detaljerna som problemen blir tydliga och på ett påtagligt sätt riskerar att påverka svensk energiproduktion och fastighetsutveckling på ett negativt sätt. Svebio däremot är negativa till taxonomin och de hade hellre velat se generella styrmedel.

Konsekvenser för svensk värmemarknad

Stora delar av den svenska värmemarknaden riskerar att drabbas hårt om det nuvarande förslaget går igenom. Nedan låter vi ett antal aktörer ges sin syn på hur deras sektor kan påverkas.

Enligt taxonomin klassificeras endast 13 procent av den svenska energiproduktionen som hållbar, vilket är solkraft och vindkraft. Kärnkraft ingår i detta skede inte i taxonomin utan ska behandlas senare. För vätgas är Sverige ett av få länder som kan uppnå de stränga kraven med el från den generella elmixen. Även om detta är positivt för just Sverige menar många att det riskerar att båda försena och fördyra vätgasutvecklingen i EU – tvärt emot vad EU egentligen vill uppnå. För den svenska värmemarknaden är det i nuläget svårt att se exakt hur och om vätgasen kommer att få en väsentlig roll framöver.

Biobaserad energiproduktion framstår dock som den största förloraren så som det är föreslagit i förordningen.

– All biobaserad produktion av el och värme klassas som övergångsteknik och ska fasas ut, vilket riskerar att leda till att nödvändiga investeringar i bioenergi både blir mer osäkra och dyrare, säger Anton Steen, ansvarig för samhällskontakter på Fortum Sverige.

– Sedan är det svårt att veta exakt vad konsekvenserna kommer att bli om förslaget skulle kvarstå, men vi ser att betydelsen av taxonomin hela tiden ökar och den kopplas till allt fler EU-initiativ

såsom återhämtningsfonderna, statsstödsreglerna och EIB:s utlåningskriterier, så det är inte enbart finansmarknaden detta berör. Rent praktiskt skulle det också innebära att vi får dubbla standarder på många områden. EU-rätten å ena sidan och taxonomikriterierna å andra sidan, säger Anton Steen.

Svebio bedömer att det nuvarande förslaget att bioenergin klassas som en övergångsteknik kan få stora konsekvenser för svenska aktörer inom bioenergi och för den svenska värmemarknaden.

– Att klassas som övergångsteknik skulle få förödande konsekvenser, eftersom det skapar en osäkerhet kring framtiden och minskar viljan att investera i bioenergi. Investerar satsar hellre i säkra verksamheter som klassas som gröna, än i en teknik som är på väg bort, säger Kjell Andersson.

På kort sikt tror han däremot inte att detta kommer att märkas, utan det är först på lång sikt. Framförallt när det gäller nya investeringar, där det kommer att bli svårare att bli ekonomiskt stöd. Ytterligare ett orosmoment är att inte heller forskning på bioenergi skulle anses hållbar.

– Orsaken är att bioenergi ses som en övergångsteknik. Till en början handlar det inte om så mycket pengar, men det kan bli mer påtagligt framöver om EU:s forskningsprogram kopplas till taxonomin, säger Kjell Andersson och fortsätter:

– Dessutom är jag kritisk till att EU redan på förhand lägger sig vilken forskning som är okej och inte. Det går ju emot själva forskningen. Här är det därför många från forskarvärlden som har reagerat och skrivit till EU-kommissionen.

Svebio hade helst sett att taxonomin inte genomfördes överhuvudtaget, utan vill hellre se annat typ av styrning för att nå klimatmålen.

– EU-kommissionens förslag till taxonomi är symptom på ett större systemfel i EU:s klimatpolitik där man inför väldigt detaljerade regleringar för att aktiviteter ska få klassas som hållbara, säger Kjell Andersson.

– Taxonomin är faktiskt ett skräckexempel på politisk styrning. Antingen klassificeras en aktivitet som grön eller brun, men i klimatarbetet finns inte enbart i två lägen, säger Kjell Andersson vidare.

Svebio hade istället velat att EU skulle styra klimatarbetet genom starka generella styrmedel, främst koldioxidskatt eller handel med utsläppsätter, kombinerat med en strikt miljölagstiftning.

– Då kan marknaden bestämma lösningarna. Det avgörande är att det blir dyrt att släppa ut koldioxid, säger Kjell Andersson.

Nu är emellertid taxonomin ett faktum och Kjell Andersson, liksom stora delar av bioenergisverige, är rejält bekymrad över de förslag som presenterats kring bioenergi. När det gäller biobränslen från skog godtar man visserligen de hållbarhetskriterier som finns i förnybartdirektivet, men kräver rapportering också av små värmeverk som är undantagna i direktivet, och de villkor som ställs på skogsbruk innebär en så omfattande byråkrati att det kan bli svårigheter med råvaruförsörjning. Skogsägarna ska exempelvis göra återkommande kolbalansberäkningar på fastighetsnivå.

– Vår inställning är att det regelverk som finns i förnybartdirektivet fungerar bra eftersom vi använder restprodukter från skogsbruk och skogsindustri, och kolbalansen kan garanteras på nationell nivå, helt i enlighet med EU:s kriterier idag, säger Kjell Andersson.

Den biomassa som används för energiändamål i Sverige utgörs huvudsakligen av restprodukter från skogsbruk och skogsindustri. En pinne som lämnas att ruttna i skogen genererar lika mycket koldioxid som när den förbränns i en panna och blir bioenergi.

– Sverige måste självklart säkerställa att den bioenergi som används är hållbar, men problemet med taxonomin är att den till viss del grundar sig i okunskap om de förutsättningar som råder i Sverige, säger Erik Dotzauer.

Ett område som inte ingår i akten är avfallsförbränning med energiåtervinning, vilket är något som både Energiföretagen Sverige och Svebio tycker borde ha ingått. I Sverige består minst 60 procent av det som förbränns i avfallsförbränningsanläggningar av biogent avfall. Avfallsförbränningen är också viktig i det cirkulära flödet och för att kunna tillhandahålla fjärrvärme.

– Avfallsförbränning med energiåtervinning borde ha funnits med i förslaget. Risken är att allt som inte finns med ses som icke hållbart, men vi hoppas att avfallsförbränning ska komma med nu i vår när förslag på reglerna för cirkulär ekonomi presenteras, säger Erik Dotzauer.

Ytterligare en faktor som kan komma att påverka fjärrvärmebolagen är de hårda energikraven på fastigheter, som kommer att påverka lönsamhet, eftersom det blir en lägre efterfrågan på värme. En utveckling kan därför bli en ökad satsning på lågtemperatursystem.

– Jag ser att det finns en risk att man slår ut den typen av gemensam värmeförsörjning, även om den är förnybar. Då driver man istället värmeförsörjningen mot värmepumpar och elbaserad uppvärmning, säger Kjell Andersson.

Rikard Silverfur, chef för utveckling och hållbarhet på Fastighetsägarna Sverige, håller däremot inte med om detta.

– Jag håller inte alls med. Det kan inte vara dåligt med byggnader med bra energiprestanda, snarare är det något riktigt bra, menar Rikard Silverfur. Han är däremot bekymrad över andra delar i

taxonomin. Enligt det nuvarande förslaget är det endast byggnader, byggda före den 31 december 2020, som uppfyller kraven i energiklass A (högsta energiklassen) som får klassas som hållbara investeringar. Kraven för energiklassning är dock inte lika över hela EU och i Sverige, liksom övriga nordiska länder, är det tuffare krav för att klara klass A än i andra länder. Fastighetsorganisationerna i Sverige, Finland, Danmark och Norge har därför skrivit ett gemensamt brev till EU-kommissionen där de påtalar bristerna i förslaget.

– Vi ser med oro på hur den internationellt sett ledande nordiska fastighetssektorn riskerar att straffas hårt på grund av att våra länder infört tuffa energiklasser för byggnader som är svårare att uppnå. Vi ska inte sänka våra krav utan istället behöver EU anpassa reglerna till de lokala förutsättningarna i olika länder, säger Rikard Silverfur.

– För Sverige har vi väldigt hårda regler för att klara energiklass A. Det är endast cirka 2 procent av alla byggnader som klarar det. Då är det alltså endast 2 procent av våra fastigheter – som ligger främst i världen – som uppfyller kravet för att klassas som hållbar. Det är ju en väldigt stor skillnad mot 15 procent, som är det sätt vi vill räkna på. Förslaget system blir helt missvisande, anser Rikard Silverfur.

– Det kommer göra att det svårare att få internationellt kapital till svenska fastigheter. Taxonomin ska göra att man premierar grönt, men här blir det tvärtom, säger Rikard Silverfur.

Fastighetsägare ser också med oro över att de nuvarande kraven kan leda till ett rejält minskat intresse att renovera byggnader. Anledningen är att kraven för att en ny fastighet ska klassificeras som en grön investering måste den vara 20 procent bättre än Boverkets byggregler (BBR), medan kravet för befintliga fastigheter är 50 procent bättre än BBR. Och vid renovering ska den vara 30 procentenhet bättre än vad den var från början. I praktiken blir det väldigt svårt för en äldre byggnad i Sverige att nå upp till energiklass A. Det gör att den som vill få en byggnad att klassas som grön saknar incitament att investera i sin fastighet. Fördelen med att få en byggnad som klassas som grön är att den kan få ett grönt bostadslån, vilket i sin tur kan ligga till grund för en grön bostadsobligation.

– Det gör att vi tror att kapitalet i första hand kommer att gå till nybyggnation, då det är enklast att nå kraven där, säger Rikard Silverfur och fortsätter:

Biobaserad energiproduktion framstår dock som den största förloraren så som det är föreslagit i förordningen.

- 30 procents energieffektivisering är en rimlig ambitionsnivå, men vi hade gärna sett att man gavs möjlighet att ta hänsyn till utgångsläget vid renovering. 30 procent är lättare att nå om man utgår från en sämre byggnad.

Även Svenska Bankföreningen uttrycker en stor oro kring denna del i taxonomin och pekar på att möjligheten att ge gröna bolån och emittera gröna bostadsobligationer i Sverige i praktiken skulle försvinna. Sverige skulle då gå från att vara ett föregångsland när det gäller hållbara bostadsinvesteringar till att betraktas som efterslänrare. Finansmarknadsminister Åsa Lindhagen håller med om denna kritik och det är också något regeringen har framfört till EU-kommissionen.

- Vårt förslag går ut på att kriteriet för befintliga byggnader istället bör utgå från den andel av byggnaderna på den lokala marknaden som är mest energieffektiv. Flera medlemsländer har framfört liknande kritik som Sverige, vilket talar för att kommissionen kommer att behöva se över förslaget även i de här delarna, säger Åsa Lindhagen.

Ytterligare en aktör på värmemarknaden som påverkas av taxonomin är Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) medlemmar, som äger fastigheter och har bolag inom energi och avfall.

- Vi ser huvudkriterierna för energieffektivitet i nya byggnader och vid renovering som både ambitiösa och rimliga, säger Andreas Hagnell, expert inom energi och miljö på SKR.
- Däremot är summan av det ytterligare tioalet detaljkrav för nya byggnader överväldigande och riskerar att slå mot intresset för hållbarhetsarbetet. Det går inte alls ihop med EU-kommissionens egna skrivningar att taxonomin ska vara enkel att använda, säger Andreas Hagnell.

Sammanfattningsvis så är de flesta organisationer och företag på den svenska värmemarknaden positiva till taxonomin som grundtanke, men de detaljerade kraven och att EU-kommissionen går långt utöver dagens lagstiftning och inte tar hänsyn till de regionala skillnaderna har skapat en rad svårigheter, som i vissa fall anses både orimliga och oacceptabla.

Regeringen agerar

Den svenska regeringen har från olika håll fått kritik för att ha varit passiva i arbetet med taxonomin. Den bilden delar däremot inte finansmarknadsminister Åsa Lindhagen. Hon anser snarare att Sverige har varit ett av de mest pådrivande länderna för att EU ska ta sig an hållbarhet inom kapitalmarknadsunionen och regeringen därefter tagit en aktiv roll i taxonomiförhandlingarna. Hon tycker också att regeringen haft en bra dialog med svenska intressenter.

- Min företrädare, Per Bolund, har personligen pratat med den ansvarige kommissionären och förklarat vilka konsekvenser delar av förslaget kan

få för svenska företags klimatarbete, säger Åsa Lindhagen och fortsätter:

- Regeringskansliet har dessutom sedan lång tid tillbaka haft en referensgrupp för att informera och få synpunkter från företag och organisationer från olika sektorer. Där har bland annat energisektorn och skogssektorn funnits representerade.

Regeringen är positiv till taxonomin som styrning mot hållbara investeringar, men anser EU-kommissionens förslag innehåller flera väsentliga brister. De påtalar i sitt konsultationssvar bland annat att de krav som ställs för att en verksamhet

inte direkt ska skada något miljömål inte bör vara striktare än hållbarhetskrav som ställs i existerande lagstiftning. De anser alltså att den delegerade akten ska bygga på existerande sektorslagstiftning. Regeringen anser också att kriterierna i vissa fall inte stämmer överens med kraven som ställs i taxonomiförordningen. Det handlar om viktiga verksamheter som inte finns med, exempelvis infångning och lagring av koldioxid (CCS), som kan bli viktig för värmeverk och kraftvärmeverk. Det handlar också om avsteg från principen om teknikneutralitet, exempelvis för förnybar energi och byggnader. Åsa Lindhagen tar också upp de nuvarande föreslagna kraven för bioenergi.

– Regeringen anser att all bioenergi och biobränsle som är hållbar energi enligt förnybartdirektivet bör klassificeras som hållbar även i taxonomin. Det behövs substantiella förändringar både vad gäller energi och de skogliga frågorna för att regeringen ska ställa sig positiv till den delegerade akten. Flera

medlemsländer har framfört liknande kritik som Sverige, vilket talar för att kommissionen kommer att behöva se över förslaget i de här delarna, säger Åsa Lindhagen.

Hur viktig är då taxonomin för framtida investeringar?

– Taxonomin kommer att vara ett viktigt verktyg för att underlätta och jämföra hållbara investeringar, och därmed för att styra investeringar mot hållbara verksamheter som är avgörande för att nå EU:s hållbarhetsmål och Parisavtalet, säger Åsa Lindhagen och avslutar:

– Tanken är också att taxonomin ska ligga till grund för framtida standarder och märkningar av hållbara finansiella produkter, och den kommer sannolikt att bli en referenspunkt även inom annan EU-lagstiftning. Jag tror att detta kommer att ge ringar på vattnet längs hela investeringskedjan.

Vad händer nu?

Konsultationen kring kommissionens utkast till delegerad akt avslutades den 18 december 2020. EU-kommissionen går igenom de synpunkter som kommit in och kan komma att göra justeringar innan den slutgiltiga akten presenteras. Enligt taxonomiförordningen skulle kommissionen anta den delegerade akt senast den 31 december 2020,

men processen är fördröjd vilket beror på den stora mängd synpunkter som inkommit. Enligt den uppdaterade tidsplanen är nu målet att EU-kommissionen ska anta den delegerade akten i slutet av april. Efter kommissionens beslut har Europeiska rådet och Europaparlamentet fyra månader på sig att acceptera eller invända mot akten.

VÄRMEMARKNAD SVERIGE, ETAPP 4

Värmemarknad Sverige är ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt som utforskar hur värme- och kylmarknaden och dess aktörer tillsammans kan bidra till ett resurseffektivt, flexibelt och robust energisystem. Den pågående etappen är nummer fyra i ordningen och har sin utgångspunkt i att uppvärmningssektorn ska vara fossilfri år 2030 och en kolsänka 2045. Genom att ta ett helhetsgrepp på värme- och kylfrågorna och involvera alla berörda aktörsgrupper kan nya

utmaningar och utvecklingsvägar identifieras och analyseras och kunskapen kan spridas brett inom sektorn. Systemperspektiv, resurseffektivitet och samspel står i fokus.

Knappt 40 organisationer, vilka representerar kunder, teknikleverantörer, energibolag, branschorganisationer och myndigheter, medverkar i den pågående etappen. Energimyndigheten är en av finansierarna.